

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Р1 147/2023
05.07.2023. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Синиша Чоловић, адвокат из ..., против ББ из ... и ВВ из ..., ради утврђивања ништавости уговора о поклону, одлучујући о сукобу стварне надлежности између Привредног суда у Новом Саду и Вишег суда у Новом Саду, на седници одржаној 05.07.2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ

За суђење у овом предмету, стварно је надлежан Привредни суд у Новом Саду.

Образложење

Виши суд у Новом Саду, решењем П 25/2023 од 23.01.2023. године, ставом првим изреке, огласио се стварно ненадлежним за поступање у овој правној ствари. Ставом другим, одлучио је да се, након правноснажности овог решења, спис уступи Привредном суду у Новом Саду, као стварно и месно надлежном суду.

У образложењу решења је наведено да је за одлучивање у овој правној ствари надлежан привредни суд и поред чињенице да је предмет тужбе утврђење ништавости уговора о поклону и да се као странке у поступку појављују физичка лица, због тога што је одредбама члана 150. – 177. Закона о привредним друштвима регулисана материја која се односи на удео у друштву са ограниченом одговорношћу и његова правна природа, као што је стицање права на основу удела и сувласништво на уделу, да су у оквиру ових специјалних одредаба систематизоване и одредбе о преносу удела, као што су право прече куповине удела, ограничења за пренос удела, пренос удела трећем лицу, услови и последице преноса а одредбом члана 261. став 1. истог Закона је прописано да се акције могу слободно преносити, осим ако је Статутом пренос акција ограничен правом прече куповине осталих акционара или претходном сагласношћу друштва, с тим што се, према ставу 7. истог члана, на ограничења у преносу акција из става 1. овог члана, сходно примењују одредбе овог Закона које се односе на ограничења у преносу удела код друштава са ограниченом одговорношћу. Како је предмет тужбеног захтева утврђење ништавости уговора о поклону којим тужени ББ, као члан привредног друштва, поклања свом сину, ВВ, право својине на 144.683 акција у привредном друштву „ГГ“ а.д. Нови Сад, иако је уговор закључен у форми уговора о поклону, предмет тог уговора је пренос удела у привредном друштву, што је материја

која је регулисана одредбама Закона о привредним друштвима, па се у спору по оваквој тужби примењују одредбе тог Закона, уз супсидијарну примену Закона о облигационим односима. Овај суд сматра да је парница заснована у овој правној ствари статусни спор за који је надлежан привредни суд, у смислу одредбе члана 25. став 1. тачка 3. Закона о уређењу судова, а не суд опште надлежности.

Привредни суд у Новом Саду није прихватио стварну надлежност, већ је актом П 151/2023 од 02.03.2023. године, списе предмета доставио Врховном касационом суду ради одлучивања о сукобу стварне надлежности између судова различите врсте, указујући да се у конкретној ситуацији не ради о спору између два привредна субјекта нити о спору насталом поводом стечаја, већ о спору поводом утврђења ништавости уговора о поклону закљученог између физичких лица који није регулисан нормама позитивног законодавства, па се на њега примењују правна правила из Параграфа 561. – 568. и 937. Српског грађанског законика, на основу члана 4. Закона о неважности правних прописа донетих пре 06.04.1941. године и за време непријатељске окупације („Службени гласник ФНРЈ“ бр. 86/46, 105/46...), док се ништавост уговора о поклону расправља према одредбама Закона о облигационим односима, тако да нису испуњени услови прописани чланом 27. Закона о уређењу судова за надлежност привредног суда.

Врховни суд је, одлучујући о сукобу стварне надлежности, на основу члана 22. став 2. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14, 87/18 и 18/20), а у вези одредбе члана 32. став 2. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, бр. 10/22), утврдио да је Привредни суд у Новом Саду стварно надлежан за поступање у овој парници.

Одредбом члана 27. став 1. тачка 1. Закона о уређењу судова прописано је да привредни суд у првом степену суди у споровима између домаћих и страних привредних друштава, предузећа, задруга и предузетника и њихових асоцијација (привредни субјекти), у споровима који настану између привредних субјеката и других правних лица у обављању делатности привредних субјеката, као и када је у наведеним споровима једна од странака физичко лице ако је са странком у односу материјалног супарничарства, а тачком 3. овог става је прописано да привредни суд у првом степену суди у споровима који произилазе из примене Закона о привредним друштвима или примене других прописа о организацији и статусу привредних субјеката, као и у споровима о примени прописа о приватизацији и хартијама од вредности.

Предмет спора у овој правној ствари је утврђивање ништавости Уговора о поклону којим је тужени ВВ из ..., као већински акционар, туженом ББ из ..., пренео 144.683 акција у привредном друштву „ГГ“ Нови Сад, тако да се ради о Уговору о преносу акција у привредном друштву, који је изричито регулисан чланом 261 у вези са чланом 151-177 Закона о привредним друштвима, па је у питању спор који произилази из овог закона као матичног и јединог који регулише овакву врсту уговора, без обзира на разлоге из којих се тражи утврђење његове ништавости.

Из наведених разлога, Врховни суд је утврдио да је Привредни суд у Новом Саду стварно надлежан за поступање у овом спору, у смислу члана 27. став 1. тачка 3. Закона о уређењу судова, па је одлучио као у изреци решења на основу члана 22. став 2. Закона о парничном поступку.

**Председник већа - Судија
Добрила Страјина, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић